

RTU studiju kurss "Jūrniecības ekonomika"**OJ000 Latvijas Jūras akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	JA0211
Nosaukums	Jūrniecības ekonomika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles; Brīvās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Jelēna Ivanova - Docents
Apjoms daļas un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kursa ietvaros tiek apskatīti visi transporta veidi, to priekšrocības un trūkumi, iezīmes. Vislielākā uzmanība tiek veltīta jūras transportam un tam saistošām tēmām, kas nepieciešamas, lai aplūkotu līnijas un kontrakta pārvadājumu ekonomiskos, finansiālos un organizatoriskos aspektus.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	<p>Studiju kursa mērķis ir attīstīt studentiem mūsdienīgu ekonomisko domāšanu un sniegt zināšanas jūras transporta industrijas funkcionēšanas jomā, pamatprasmes jūras transporta uzņēmumu resursu vērtēšanā un to efektīvā izmantošanā pārvadājumu pašizmaksu aprēķināšanā.</p> <p>Studiju kursa uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sniegt izpratni par jūrniecības tirgus modeļa būtību; - sniegt nepieciešamās zināšanas par kuģa izmaksu iedalījumu un pašizmaksu veidiem, kā arī kuģa budžeta plānošanu; - radīt izpratni par jauna/lietota kuģa finansēšanas sistēmu, izvērtējot attiecināmos jūrniecības industrijas riskus.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	<p>1. patstāvīgais darbs. Jūrniecības cikls un tā posmu ūss raksturojums. Jūrniecības četri tirgi un to ūss raksturojums. Jūrniecības pieprasījuma un piedāvājuma faktoru analīze.</p> <p>2. patstāvīgais darbs. Patstāvīgais darbs par jūrniecības industrijas biznesa organizāciju un kuģa izmaksu aprēķina veikšana pārvadājumu pašizmaksas aprēķināšanai.</p> <p>3. patstāvīgais darbs. Mācību literatūras studēšana par pasaules finanšu sistēmu un kuģu finansēšanas iespēju veidiem. Patstāvīgā darba uzdevumu studējošais izstrādā plāneidīgā un saskaņotā sadarbībā ar mācībspēku organizējot konsultācijas darba sagatavošanā, izstrādē un aizstāvēšanā, nodrošinot ar metodiskajiem norādījumiem.</p>
Literatūra	<p>Obligātā / Obligatory:</p> <p>1. Hoff, Kjell Gunnar. Biznesa ekonomika / Kjells Gunnars Hofs sadarbībā ar Rasmu Alsiņu; no norvēģu valodas tulkojusi Iveta Medvida. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2011.</p> <p>2. Stopford M. Maritime Economics. London, 2010.</p> <p>Papildu / Additional:</p> <p>1. Schinas O., Grau C., Johns M. HSBA Handbook on Ship Finance, Springer, 2015.</p> <p>2. Talley W.K. The Blackwell Companion to Maritime Economics. Wiley-Blackwell, 2012.</p>
Nepieciešamās priekšzināšanas	Ekonomikas pamati, elementārā matemātika.

Studiju kursa saturs

Saturi	Pilna un nepilna laika klātiesenes studijas		Nepilna laika neklātiesenes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievads transporta ekonomikā. Transporta sistēma. Transporta tirgus. Transporta veidu raksturojums.	4	0	2	2
Ievads jūras transporta ekonomikā. Jūras transporta priekšrocības un trūkumi. Pārvadājamo kravu raksturojums, jūras ceļi.	4	0	2	2
Jūrniecības cikli un to pārskats.	4	14	2	16
Jūrniecības četri tirgi.	6	16	2	22
Jūrniecības tirgus modelis: pieprasījums, piedāvājums, līdzvars.	6	14	2	18
Konosaments, guļlaiks, demeredžs.	2	0	0	2
Kuģa budžets, izdevumi, ienākumi un peļņa.	4	0	2	2
Kuģa izmaksu iedalījums; pārgājiens laiks un guļlaiks; tiešo izmaksu aprēķins; netiešo izmaksu aprēķins; kopējās izmaksas; pašizmaksas.	12	0	6	6
Uzņēmuma finanšu informācija; kuģniecības uzņēmumu finanšu analīzes metodes; uzņēmumu finanšu rādītāju vērtēšanas galvenās vadlīnijas.	12	0	2	10
Kuģa izmaksu aprēķins.	8	28	6	28
Prognozēšana un tirgus izpēte.	6	0	2	4
Pasaules finanšu sistēma un finansēšanas veidi.	8	8	2	14
Jūrniecības riska vadība.	4	0	2	2
Kopā:	80	80	32	128

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas. Spēj izskaidrot transporta nozares lomu pasaules kravu pārvadājumu jomā. Spēj izskaidrot pasaules finansēšanas sistēmu jūrniecības industrijā, kā arī atpazīt riskus, kas ir saistoti jūrniecības nozarei.	Metodes: testi, diskusijas nodarbībās. Kritēriji: transporta nozares, tai skaitā, jūrniecības industrijas, lomas un pasaules finansēšanas sistēmas pārzīnāšana kravu pārvadājumu jomā.
Prasmes. Spēj definēt faktorus, kas ietekmē jūrniecības pieprasījumu un piedāvājumu. Spēj izskaidrot, analizēt, salīdzināt tirgus fraktes izmaiņas gan vēsturiski, gan mūsdienās. Spēj klasificēt kuģa izmaksas pa izdevumu posteņiem. Spēj salīdzināt kuģa pašizmaksas un ienākumus atkarībā no fraktes veida. Spēj pielietot kuģniecības uzņēmumu finanšu analīzes metodes praktiski.	Metodes: patstāvīgo darbu aizstāvēšana, diskusijas nodarbībās, eksāmena darbs. Kritēriji: spējas patstāvīgi praktiski izmantot apgūto teoriju par kuģa izmaksām un pašizmaksām, finanšu analīzes metodēm pie lēnumu pieņemšanas, kā arī izteikt viedokli par jūrniecības industrijas tirgus stāvokli.
Kompetences. Spēj kritiski novērtēt jūrniecības tirgus ekonomiskās situācijas. Spēj izmantot gūtās zināšanas kuģa izmaksu aprēķinā. Spēj pieņemt ekonomiski pamatotus lēnumus.	Metodes: diskusijas nodarbībās, eksāmena darbs. Kritēriji: spējas patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt jūrniecības tirgus ekonomiskās situācijas, tai skaitā pieņemt ekonomiski pamatotus lēnumus.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. patstāvīgais darbs	20
2. patstāvīgais darbs	20
3. patstāvīgais darbs	20
Testi	10
Eksāmena darbs	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	40.0	40.0	0.0		*			*	